

Tilkendegivelse i faglig voldgiftssag FV2013.0143

Dansk El-Forbund

for

A

(advokat Jeppe Wahl-Brink)

mod

Strøm Hansen A/S

v/ TEKNIQ

(konsulent Bent Lindgren)

Uoverensstemmelsen angår, om klagers medlem under sit arbejde for virksomheden på en plads i Norge har krav på "utenbystillegg" i henhold til § 9, litra G, i den norske Landsoverenskomst for elektrofagene.

Formalitetsspørgsmålet, der angik, om uoverensstemmelsen på grundlag af en tiltrædelsesaftale mellem forbundet og virksomheden kan afgøres ved faglig voldgift her i landet, blev besvaret bekræftende ved opmandens formalitetskendelse af 18. december 2013.

Klager har påstået, at Strøm Hansen A/S skal betale A 19.561,92 kr. med tillæg af procesrente fra den 1. november 2012.

Indklagede har påstået frifindelse.

Der er mellem parterne enighed om den beløbsmæssige opgørelse af kravet.

Sagen blev mundtligt forhandlet den 4. februar 2014 med undertegnede fhv. højesteretsdommer Poul Sørensen som opmand. Der blev afgivet forklaring af A og direktør Ole Korsholm samt af forbundssekretær Trond Løvstakken, EL & IT Forbundet, og advokat Cathrine Aspestrand Furre, Norsk Teknologi.

Efter bevisførelse, procedure og votering kunne der ikke opnås enighed eller flertal for en afgørelse blandt de af hver af parterne valgte medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen træffes derfor af opmanden.

Der var enighed om at afslutte sagen i overensstemmelse med opmandens tilkendegivelse, hvorefter indklagede ville blive frifundet.

Baggrunden for sagen

Klagers medlem A, der da boede i Brøndby, blev pr. 6. juli 2012 ansat i virksomheden til at udføre arbejde med montering af banelyssystemer på Gardemoen Lufthavn i Norge. Ansættelsen var tidsbegrænset til den 1. oktober 2012 med mulighed for forlængelse og blev i september forlænget til den 2. november 2012. Ansættelseskontrakten blev formuleret som en sædvanlig individuel arbejdskontrakt for arbejde i udlandet, idet virksomheden ikke dengang var opmærksom på, at arbejdet var omfattet af den norske Landsoverenskomst for elektrofagene.

A, der ikke er udlært elektriker, var fortrinsvis beskæftiget med at trække kabler. Han arbejdede i en "12/9 rotation" med 112,5 timer pr. rotation. I de perioder, han arbejdede i Norge, boede han på skiftende værelser, der var stillet til rådighed for ham, i en barakby uden for lufthavnsområdet. I oktober 2012 blev han syg og måtte efter en sygeperiode afslutte ansættelsen.

Landsoverenskomsten for elektrofagene, indgået mellem EL & IT Forbundet og Norsk Teknologi, indeholder bl.a. sålydende bestemmelser:

§ 3 Lønnsbestemmelser

...

H. Mønstrings/rejsetidsbestemmelser

1. Mønstring skal skje direkte på bedriften, uansett avlønningsform, med mindre annet er bestemt.

...

§ 9 Arbeid utenfor bedriften

A. Definisjon

1. Landsoverenskomstens § 9 gjelder kun for arbeidstakere som ikke kan ha natkvarter i sitt hjem.

...

G. Utenbystillegg

Sendes arbeidstaker så langt bort at han ikke kan ha nattkvarter i sitt hjem, betales han for den tid han har arbeidet et tillegg på 14 % til timelønnen ...

I tilslutning hertil har de norske overenskomstparter den 28. november 1997 underskrevet en protokol, hvori det hedder bl.a.:

Bedriften har anledning til å opprette avdelinger, Dersom en slik avdeling skal være ansettelsessted forutsettes det at etableringen er av varig karakter, og at avdelingen bemannes slik at den kan ivareta bedriftens forpliktelser i hht. Hovedavtalen og Landsoverenskomst.

Parternes hovedsynspunkter

Klager har navnlig gjort anført, at en virksomhed i henhold til protokollatet af 28. november 1997 vel kan have flere afdelinger, men afdelingen skal i givet fald være af varig karakter, og denne betingelse er ikke opfyldt for så vidt angår virksomhedens midlertidige kontor mv. i en barak inden for lufthavnsområdet, mens der udføres arbejde med om- og udbygning af lufthavnen. Virksomheden har derfor ikke et varigt bedriftssted i Norge. Der var endvidere ikke aftalt noget boligskifte for A, der fortsat havde sin bopæl og postadresse i Brøndby.

Indklagede har gjort gældende, at A blev ansat til at udføre arbejde på arbejdsstedet, Gardemoen Lufthavn, hvor virksomheden havde stillet logi til rådighed for ham. § 9 i Landsoverenskomsten for elektrofagene finder derfor ikke anvendelse på ansættelsesforholdet. Virksomheden har endvidere etableret sig i Norge med en afdeling – et bedriftssted – på lufthavnen.

Opmandens begrundelse og resultat

Indledningsvist bemærkes, at det forhold, at A med bopæl i Danmark blev ansat af en dansk virksomhed til at udføre arbejde på virksomhedens plads i Norge, ikke i sig selv bringer ansættelsesforholdet uden for § 9 i Landsoverenskomsten for elektrofagene. Afgørende i så henseende må som første forudsætning være, om virksomheden i overenskomstens forstand kan anses at have et varigt bedriftssted på eller ved arbejdsstedet, jf. herved protokollatet af 28. november 1997. således at der som anført i overskriften til § 9 overhovedet er tale om "arbeid utenfor bedriften".

Der er under sagen afgivet stærkt modstridende forklaringer fra de to norske organisationsrepræsentanter. Trond Løvstakken har således forklaret, at der selv ved meget store projekter udbetales "utenbystillegg", fordi der uanset lang varighed vil være tale om tidsbegrænsede aktiviteter på

pladsen. Cathrine Aspestrand Furre har heroverfor forklaret, at etablering af en afdeling af varig karakter i overenskomstens/protokollatets forstand blot vil sige, at etableringen skal være af en vis varighed. F.eks. vil 3 uger givetvis ikke være nok til at etablere en varig afdeling. Men betingelsen er i hvert fald klart opfyldt for Strøm Hansen A/S' vedkommende på Gardemoen Lufthavn.

Det er under sagen oplyst, at Strøm Hansen A/S har sit hovedkontor beliggende i Nørresundby og har flere afdelinger rundt om i Danmark. Virksomheden har siden 2008 har udført el-entrepriser i Norge, men indtil arbejdet på Gardemoen var det foregået i samarbejde med norske entreprenører. Arbejdet på Gardemoen Lufthavn er således virksomhedens første egenentreprise i Norge. Arbejdet på Gardemoen Lufthavn har fra virksomhedens begyndelse på pladsen i 2011 været udbudt i stykvisе entrepriser, hvortil er kommet forskellige vedligeholdelsesarbejder, som virksomheden også har deltaget i. Byggeentrepriserne på pladsen forventes først afsluttet i 2017. Virksomheden har, som det under sagen er ubestridt, siden 2011 uafbrudt været etableret på pladsen med kontor, telefon- og internetforbindelse samt ledelse, alt således at den i ledelsesmæssig henseende stedse har opfyldt de overenskomstmæssige krav til at være en "afdeling", jf. 1997-protokollatet. Virksomheden har i den forløbne tid uafbrudt haft folk ansat på pladsen, færrest om vinteren. Virksomheden forventer at have entreprise- og/eller vedligeholdelsesarbejder på pladsen i hvert fald indtil 2017. Det må efter bevisførelsen endvidere lægges til grund, at arbejdet som eneentreprenør på Gardemoen Lufthavn blev søgt etableret også for at skabe en base for virksomheden i Norge for derved at få fodfæste på det norske marked for elinstallatørvirksomhed.

Varighedskravet i henhold til 1997-protokollatet, og dermed As ret til "utenbystillegg", må vel vurderes på tidspunktet for arbejdets udførelse, men det må dog tillægges bevismæssig betydning for vurderingen af afdelingens karakter i 2012, at virksomheden nu har haft sin norske afdeling etableret på pladsen i 2-3 år med et fortsat begrundet håb om at kunne fortsætte med afdelingen på eller ved Gardemoen som base.

Efter det således oplyste om karakteren af virksomhedens afdeling på Gardemoen Lufthavn findes afdelingen at opfylde varighedskravet i protokollatet af 28. november 1998, og As arbejde på pladsen kan dermed ikke anses udført "utenfor bedriften", jf. § 9 i Landsoverenskomsten for elektrofachene. Der tilkommer ham dermed ikke "utenbystillegg" i henhold til § 9, litra G, og virksomheden skal derfor frifindes for klagers påstand.

Hver part bærer egne omkostninger og skal betale halvdelen af opmandens honorar og omkostninger.

København den 7. februar 2014

Poul Sørensen